

Tarybų Lietuvai dvidešimt metų!

Visų šalių proletarai, vienykitės!

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Elna nuo 1946 metų

Kupiškis,

1960 m. liepos 21 d.

Ketvirtadienis

Nr. 57 (1438)

Kaina 15 kap.

Dvidešimt kovų ir pergalių metų

Jokių režijų reželių! O tik platūs, neaprepiami kolūkinių laukai. Jokio išklypusio arklo, išsišėpusių akėčių, o tik galingi plieno traktoriai! Jie raiko savo aštriaisiais ašmenimis gimtąją žemę, o ji, gražuolė žemė, tik švyti visa, tik spinduliuoja, pasidabinusi auksinėmis javų jūromis, baltakamienlais berželiais, žaliaskarėmis eglaitėmis. Oi, graži ta mūsų gimtoji žemė! Ji jauna ir besišypsanti, laiminga ir žydinti — juk jai tik dvidešimt metų!

O ir žmonės čia gyvena puikūs. Linksni ir darbūs, drąsūs širdžių ir plieninės valios. Tai jie šios žemės šeimininkai, tai jie šią žemelę pakėlė gyvenimui, žydėjimui, bujojimui.

Užsuk dabar, skaitytojai, į „Tarybinio pirmo“ kolūkį. Kiek čia puikių darbėjų žmonių! O kokie jų laukai — vilnyte vilnija, žydėte žydi! O galvųjų bandos — malonu akį užmesti. Neveltui šauniosios kolūkio karvių melžėjos Elena Kepalaitė, Bronė Dovidonytė, Viktorija Garlinskaitė jau dabar primelžė iš kiekvienos karvės kone po 2,000 kg pieno!

Ir kur tik neužsuktume, visur rastume darbėjų žmonių, atsidavusių kolūkinei gamybai kolūkiečių. Štai kad ir „Aušros“ kolūkis. Niekuo jis kol kas nepasižymi, bet darbėjų me tai, ką turime šiandien, žmonių čia netrūksta. Pavyzdžiui, Ona Mikalauskienė. Šaunioji paršelių auginėja jau šimtmetį iš kiek-

vienos veislės kiaulės išaugino po 15 paršelių. Juk tai iš tiesų puikus darbo rezultatas!

Užsukime į „Noriūnų“ kolūkį. Jame visuomet galima sutikti bekonų auginėtoją Sofiją Pampuškiene. Jos vyrą sušaudė fašistai. Likusi su trimis mažyčiais vaikais, labai daug vargo patyrė moteris, bet nepalūžo, nenusilenkė išnaudotojams. Dabar ši jau senyva moteris dirba kolūkyje. O dirba ji ir už save, ir už žuvusį savo vyrą.

— Jeigu visi taip sąžiningai dirbtų, kaip dirba mūsų Pampuškiene, mes jau seniai rajone turtingiausi batume! — sako kolūkiečiai.

...Buvo rajono Dainų šventė. Suvažiavo, suėjo į ją žmonės iš visų rajono kampelių. Džiaugsmui ir laimei, dainai ir juokui nebuvo ribų. Baltakamienių berželių paunksnėje sėdėjo trys jaunos, tautiniais drabužiais apsirengusios merginos iš „Atžalyno“ kolūkio. Viena jų pasakė:

— Gaila, kad mūsų tarpe Valės nėra. Juk ji apie tokią gyvenimą vien tik ir tegalvojo...

Kas gi ta Valė? Tai žuvusi nuo banditų rankos klubo-skaityklos vedėja Valė Atkočiūnaitė.

Dvidešimt metų — tai kovų ir pergalių metai! Kiek daug reikėjo kovoti, pralieti kraujo, kad laimėtumėte tai, ką turime šiandien, kuo mes didžiuojamės ir ką mylime.

Vokiečių okupacija išplėšė iš mūsų tarpo tūkstan-

čius puikių geriausių rajono žmonių: Petrą Šinkūną, du brolius Grybauskus, Petrą Gurklį, Jozą Vasilauską ir daugelį daugelį kitų. Žudikai graičianai ir liovės, visokie jandiai ir mažyliai iš peties patalkėjo amžiniams lietuvių tautos priešams — fašistiniams grobikams, žudant lietuvių ir visus tarybinius žmones.

O kiek niekuo nekaltų žmonių žuvo pokario metais! Nuo niekingos pasaulio rankos žuvo jaunas komunistas Jonas Kriščiūnas ir komjaunuolis Petras Druskys, Onutė Kepalaitė ir Emilė Skemundrytė, dvylikmetis berniukas Romas Subatavičius ir devyniasdešimt metų žilabarzdys senelis Jonas Gildutis. Niekas neaplenkė žudikiška bandito ranka, nieko ji nepagalėjo.

Tačiau viskas jau praeityje. Tarybinė liaudis nušlavė nuo kelio savo priešus. Atkeršijo jiems už padarytas skriaudas, ir dabar, laisva ir galinga, didi ir stipri, nesulaikomai žengia vis pirmyn ir pirmyn!

...Išėik tu, skaitytojai, vakare į kiemą, į gimtuosius klonius ir išiklausyk. Gerai išiklausyk. Tu užgirsi gimtosios žemės alsavimą, jos tylių džiaugsmingą dainą. Mūsų žemė dainuoja! Dainuoja ir žmogus, pakilęs darbui ir kurybai, laimei ir gyvenimui. Tarybinis žmogus dirba ir dainuoja, ir jis tenori tik vieno — TAIKOS!

Didvyrių niekuomet neužmiršim

Dar niekuomet Drulėnų karstę bizūnais ir rimbais, ežerėlio pievos, Lėvens lankos nematė tiek žmonių, kaip praėjusį šeštadienį. Puikl, žydinti vasara. Liepos pasipuošė žiedais. Visa gamta pabudo gyvenimui. Tarybų Lietuvos, kartu ir mūsų rajono dirbantieji švenčia nepaprastą datą — Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį.

...1919 metų vasara. Ginkluoti buožlių sūneliai, apsi-

karstę bizūnais ir rimbais, ežerėlio pievos, Lėvens lankos nematė tiek žmonių, kaip praėjusį šeštadienį. Puikl, žydinti vasara. Liepos pasipuošė žiedais. Visa gamta pabudo gyvenimui. Tarybų Lietuvos, kartu ir mūsų rajono dirbantieji švenčia nepaprastą datą — Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį. ...1919 metų vasara. Ginkluoti buožlių sūneliai, apsi-

Tarybų Lietuva gyvuoja jau dvidešimt metų. Jos liaudis, vadovaujama Komunistų partijos, tvirtai žengia į žėrinčias komunizmo viršūnes. Koja kojon su visais žengia ir kupiškėnai — darbo žmonės. Geriausių jų atstovų — komunistų kova nenuėjo veltui. Amžinam didvyrių atminimui netoli Drulėnų ežerėlio buvo atidengtas paminklas Petrui Moskevičiui ir Povilui Mikalauskui — aktyviems Tarybų valdžios kūrėjams Kupiškyje 1918–1919 metais.

VISKAS — ŽMOGUI

Tarybų Lietuvai dvidešimt mes turėjome, bet šiandien metų. Nedidelis tai laiko tarpas, bet kiek daug galima, būnant tarybinių tautų šeimoje, per tą laiką nuveikti, padaryti, pastatyti. Nors mūsų šalį nuniokojo fašistinė okupacija, bet mes jau seniai galime pasakyti — nei pėdsakų neliko tų visų sugriovimų. Bet žmonių, kurie žuvo, kad mes gyventume, niekad neužmiršime. Jie visad ir visur su mumis!

Dirbu brigadininku kolūkyje. Tai, žinoma, neblogai. Bet jau ketvirtį metų. Prieš reikia atsiminti — tai ne riba. Kolūkio metų ne ką dar

badienis šimtmet!

Visais mes galime didžiuotis žmonėmis, o jų patys darbščiausi štai: Gertrūda Kairytė, Algis Aukštikalnis, Antanas Keras, Birutė Mikonytė, Antanas Latvėnas, Jonas Ožys, Kazė Mūrinienė, Ada Rasimavičiūtė ir daugelis kitų.

Jurgis Valeckas „Tarybinio pirmo“ kolūkio II brigados brigadininkas

RAUDONOSIOS PERGALĖS VĖLIAVOS

Kam teko laimė gyventi tą audringąją 1940 metų vasarą, tas niekuomet neužmirš, kaip pergalingosios Raudonosios vėliavos užpildė gatves, aikštes, kaip jūra išsiliejo darbo žmonės. Jie numetė grandines, numetė reketus ir atsikvėpė galinga, laisva krūtine. Tai buvo nepaprasti metal, nepaprastos dienos. Trūko vergijos pančiai. Lietuvos, kartu ir mūsų rajono, darbo žmonės tvirtai pasuko tuo gyvenimo keliu, apie kurį šimtmečiais svajojo paprasti darbo žmonės. Kova laimėta, ji apvainikuota pergale, nes ugningiausiems kovotojams — komunistams už laudies išvadavimą vadovavo ištikimiausias darbo žmonių vadas ir jų reikalų gynėjas — Komunistų partija.

Šiandieną sukanka dvidešimt metų, kai Lietuvoje buvo paskelbta Tarybų valdžia ir sukurta Tarybų Lietuvos respublika. Todėl nors trumpai norėtusi apžvelgti tą sunkų, bet didingą kovos kelią, kuriuo ėjo kupiškėnai, kovodami už brangiąją Tarybų valdžią. Norėtusi nors trumpai apžvelgti ir tuos milžiniškus Tarybų Lietuvos darbo žmonių laimėjimus, kurie pasiekti Tarybų valdžios metais. Tarybų valdžia — darbo žmonių valdžia. Už ją kovojo ir žuvo geriausi liaudies atstovai. Šviesaus komunistinio rytojaus vardan, kartu su visos tarybinės šalies žmonėmis, įtemptai dirba ir kupiškėnai.

Dabar truputį istorijos. Pirmą kartą Kupiškyje Tarybų valdžia buvo paskelbta 1918 metais gruodžio 29 dieną. Kupiškėnai darbininkai, kumčiai, bernali išvijo vokiškuosius okupantus ir paskelbė Tarybų valdžią. Vieni iš žymiausių Tarybų valdžios kūrėjų tuo laiku Kupiškyje buvo komunistai Vladas Rekašius, Petras Pajarskas, Povilas Mikalauskas ir daugelis kitų. Petriui ir Juozui Pajarskams vadovaujant, buvo organizuotas kupiškėnų raudonarmiečių būrys. Tiesiogiai būriu rūpinosi Vladas Rekašius. Kupiškėnų būryje aktyviai kovojo Povilas Bimba, Kazys Martinka, Povilas Mikalauskas, Petras Šinkūnas ir daugelis kitų.

Tačiau, nežiūrint kupiškėnų darbo žmonių didvyriškumo ir jų dedamų pastangų, Lietuvos ponams, kuriems padėjo viso pasaulio kapitalistai, laikinai pavyko užgniaužti pirmuosius darbo žmonių laimėjimus. Mūsų, Kupiškio, apylinkėse prasiėjo baltasis buržuazijos teroras. Ginkluoti buožės tuojau sušaudė Povilą Mikalauską, Petrą Moskevičių ir kitus. Kupiškėnai niekuomet neužmirš šių didvyrių. Praėjusį šeštadienį Drulėnuose iškilmingai buvo atidengtas paminklas; tai paminklas Po-

J. Paplauskas
LKP RK sekretorius

vilui Mikalauskui, Petriui Moskevičiui — visiems be-baimiams kovotojams už Tarybų valdžią.

Nežiūrint laikinų pralaimėjimų, nebojant aukų, kupiškėnai revoliucionieriai, Komunistų partijai vadovaujant, vis nešė į priekį pergalingąją revoliucinę vėliavą. Žymūs kovotojai už Tarybų valdžią fašistinės reakcijos slau-tėjimo metais buvo Juozas Bruškys, Antanas Blažys, Uršulė ir Povilas Lisai, Albertas Markauskas, Pranas ir Petras Kanišauskai, Stasys ir Petras Murauskai ir daugelis kitų.

Kaip ir visi tarybiniai žmonės, taip ir kupiškėnai ir Didžiojo Tėvynės karo metais didvyriškai gynė savąją Tarybų valdžią nuo mirtino priešo. Nėra šiandieną mūsų tarpe Antano Blažio, Prano Kanišausko, Felikso Buzo, Juozo Bruškio, Jurgio Namėjūno, J. Bruškio ir kt. Jie žuvo, kad mes gyventume, kad klestėtų šviesus tarybinis gyvenimas. Niekuomet neužmiršime šių draugų. Jų darbai ir žygiai įkvėpia darbo žmones dar geriau dirbti komunizmo rytojaus var-dan.

Dvidešimt metų praėjo nuo tos istorinės datos. Kokie milžiniški pakitimai įvyko mūsų gimtajame Kupiškyje! Kas prieš dvidešimt metų matė mūsų tėviškę ir ją dabar išvystų, jokių būdu nebeatpažintų. Pasikeitė žemės veidas, pasikeitė žmonės. Išaugo kolūkinės gyvenvietės, išaugo nauji miestai. Pažiūrėkime, koks šiandieną tapo rajono centras Kupiškis, Su-bačiaus gyvenvietė; naujai išaugo Šepetos durpių-kraiko gamyklos gyvenvietė. Jeigu prieš dvidešimt metų Kupiškio rajonas buvo atsilikusių žemės ūkio rajonu, tai dabar jis tapo ne tik išvystytu žemės ūkio, bet ir pramonės rajonu.

Šepetos durpių-kraiko gamyklos dirbančiųjų išleidžia-moji produkcija garsina mūsų rajoną visoje respublikoje. Kas galėjo anksčiau tikėti, jog Kupiškyje bus gaminami statybiniai blokai? Artimiausiu laiku statybinių blokų fabrikas taps vienu iš stambiausių respublikoje. Smar-

— I SAULĘ!

kiai išsivystė rajone kalkių gamybos, statybinių medžiagų pramonė.

Didžiulius laimėjimus tiek pramonėje, tiek žemės ūkyje pasiekia paprasti darbo žmonės, padedant kitų tarybinių tautų dirbantiems. Kas šian-dieną rajone nežino geriausiu kalkininku J. Povilonio, R. Marcinkevičiaus, statybinių Antano Baltakio, Algio Kriauzos, blokų gamintojų Juros Baranauskaitės, Birutės Kairytės. Jie dirba sąžiningai. Tik jų darbo dėka mūsų ra-jonas tampa dar gražesnis ir turtingesnis. Po TSKP Cent-ro Komiteto liepos Plenumo šaukieji pramonės darbinin-kai dirba dar geriau ir ener-gingiau.

Garbingai kovoja už ant-rųjų septynmečio metų už-duočių įvykdymą rajono kolūkių žemdirbiai. Įvykdyti ir viršyti prislitmtuosius įsipareigojimus — toks šiandieną yra žemdirbių šūkis. „Tarybinio pirmūno“ kolūkio kar-vių melžėjos Elena Kepalaitė, Bronė Dovidonytė, Viktorija Garlinskaitė, „Salamiesčio“ kolūkio—Aldona Jonu-šauskaitė, Janė Bernotaitė garsėja jau toli ir už rajono ribų. Jos garbin-gai vykdė prislitmtuosius so-cialistinius įsipareigojimus. Vlada Rudytė iš „Neries“ kolūkio, Elvyra Pašakarnytė iš „Salamiesčio“ kolūkio, Ona Mikalauskienė iš „Aušros“ kolūkio garsėja kaip geriausios kiaulių augintojos. Kiek pas mus žemdirbių, kovojančių už gausų visuomeninių laukų derlių! „Salamiesčio“ žemės ūkio artelės nariai J. Savickas, S. Dragūnas, V. Karoblis ir daugelis kitų pasi-žymi kaip geriausi kovotojai už gausų pašarinių kultūrų derlių.

Išsipildė ilgus dešimtmečius puoselėtoji paprastų darbo žmonių svajonė. Pergalingosios Raudonosios vėliavos kyla vis aukščiau ir aukščiau į saulę. Laimė gyventi tokioje šalyje, kada galingose darbo žmonių rankose lai-mingoji žmonijos rytdiena—komunizmas!

PAUKŠTININKAS Vladas Balčiūnas

gų, — sako kolūkiečiai.

Iš tikrųjų, visada žvalus, linksmas, sąžiningas paukštininkas Vl. Balčiūnas pasiekė gana neblogo rezultatų. Jau praėjusiais metais jis iš kiekvienos dėdekės vištos surinko po 130 kiaušinių. Šiuo metų prižiūrėdamas 407 vištas, iš kiekvienos jau pri-rinko po 80 kiaušinių.

— Tai tik pradžia, — sako paukštininkas. — Ateityje tikiuosi pasiekti dar geresnių rezultatų, o išipareigojimus įvykdyti!

Balčiūno žodis — tvirtas. Tai žmogus, kuris ne kalbomis,

bet darbais garsėja savo kolūkyje, visame gimtajame rajone. Neseniai šaunusis paukštininkas buvo apdovanotas Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Garbės raštu. Nuotraukoje: paukštininkas Vladas Balčiūnas.

VI. Puozo nuotr.

Ir žinai, KAD...

...paskutiniaisiais buržuazijos valdymo metais 80 proc. visos dirbamos žemės rajone valdė buožės ir dvarininkai.

...paskutiniaisiais buržuazijos valdymo metais mūsų rajone buvo tik du gydytojai ir gimdymo skyrius. Ligoninės nebuvo nei vienos.

...1940 metais rajone buvo tik viena gimnazija ir keletas pradinė mokyklų.

...prieš dvidešimt metų rajone buvo tik viena biblioteka, parapijos salė, privatus kino teatras.

... prieš 20 metų rajone nebuvo nei vieno traktoriaus.

...šiandieną visa žemė priklauso darbo žmonėms.

...rajone yra 151 vikšrinis ir 104 ratiniai traktoriai.

... rajono ribose veikia trys ligoninės su bendru

150 lovų skaičiumi, 11 felčerių-akušerių punktų, vienas felčerių punktas.

...darbo žmonių sveikatingumo sargyboje dirba 24 gydytojai, 100 žmonių vidurinio medicinos personalo ir 54 žmonės jaunesnio medicinos personalo.

...Tarybų valdžios metais rajone įsteigtos penkios vidurinės, penkiolika septynmečių ir 37 pradinės mokyklos.

...rajone dirba 314 mokytojų.

...darbo žmonių kultūriniams poreikiams veikia 10 kultūros namų, 26 bibliotekos, 18 klubų-skaityklų, 7 stacionariniai kino teatrai ir 6 kilnojami kina. Kultūrinio fronto bare dirba 111 žmonių.

...rajone veikia 54 prekybos taškai, penkios visuomeninio maitinimo įstaigos (valgyklos).

Šauniųjų statybinių dovana dvidešimtmečiui

Išaugo mokykla. Gerai padirbėjo Pranas Šėža, mokė Didelė, graži, daug mūsų šaunieji statybininkai. Elektromotė, Danutė Dyraitė lo ją pamatys, iš toristas Bronius Gai- ir kiti — tai vis tolo išskirsi iš visų dimauskas, elektri- kos pastatė šį pas- tatą, paruošė gražią dovaną Lietuvos dvi- dešimtmečiui. Nuot- traukoje: nauja vidurinė mokykla laimingas juokas, Bronius Stankevi- čius, Petras Kiela, Vl. Marius

STALINO KELIU

2 psl. 1960 m. liepos 21 d.

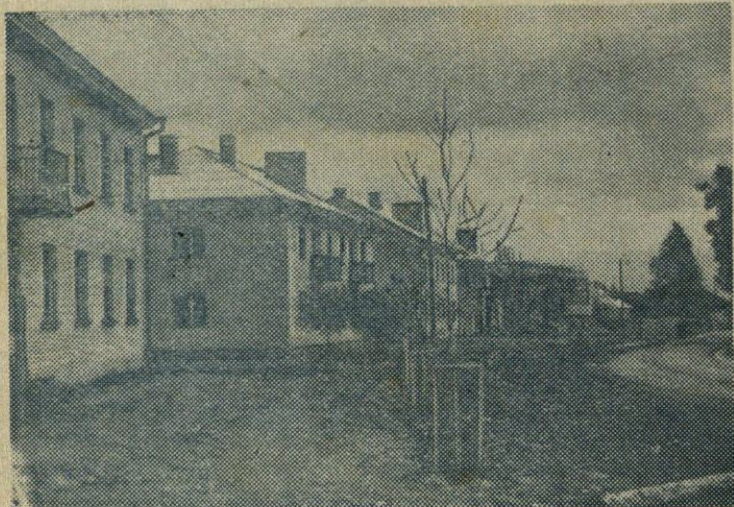
ŠEPETA NUOTRAUKOSE

Šepeta — neišsenkamas durpių-kraiko šaltinis. Buržuazijos valdymo metais čia buvo tik maža įmonėlė. Visi darbai buvo atliekami primityviausiu būdu. Vienas durpių ryšulys tuo metu kainavo 2 litus, t. y. tiek, kiek kilogramas sviesto. Žinoma, paprastam darbo valstiečiui kraikas buvo neprieinamas.

Tarybų valdžios metais buvusi įmonėlė išaugo į stambią gamyklą. Dabar čia dirba beveik tūkstantis darbininkų. Šepetos dur-

pių-kraiko gamykloje pagamintas kraikas naudojamas daugelyje respublikos rajonų, jau nekalbant apie mūsų rajono kolūkius. Nuolat plečiasi ir gyvenvietė, kyla vis nauji mūriniai korpusai.

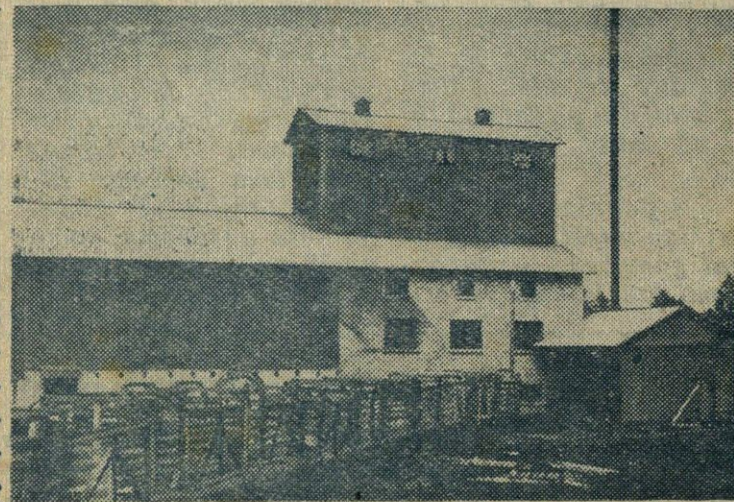
Neatpažįstamai pasikeitė per 20 metų Šepetos vaizdas. Ji atbudo iš šimtmečiais trukusio miego! Ir ją tikram gyvenimui pažadino tik tarybinis žmogus...

Diena iš dienos vis labiau ir labiau plečiasi Šepetos durpių-kraiko gamyklos gyvenvietė.

Tai — vandentiekio bokštas. Greitu laiku gyvenvietės dirbantieji galės naudotis vandentiekio, veiks kanalizacija.

Šepetos durpių-kraiko gamykla. Palyginus su 1954 metais, gamykla išleisdžia 13 kartų daugiau produkcijos.

Komjaunuolė Bronė Ganauskaitė — gamyklos kraiko išvežliotoja. Gamykloje ji pagarsėjo kaip darbšti ir sąžininga mergina.

Povilas Janulis — gamyklos durpių-kraiko presavimo brigados brigadininkas. Jo vadovaujama brigada pirmauja.

Petras Žalnierlūnas — Šepetos durpių-kraiko gamyklos lokomobilistas. Šiose pareigose jis dirba jau penkerius metus.

Broniui Kėdaičiui nėra gamykloje darbo, kurio jis nesugebėtų atlikti. Tai — aukso rankų žmogus. Nuotraukoje jis matome prie tekimo staklių.

Praėjo tik dvidešimt...

Skurdžiai ir vargingai gyveno Miliūnų kaimo valstiečiai buržuazinės priespaudos metais, ne vienam ir duoneles socialiai neužtekdavo. Su kartėliu širdyse prisimena savo parduotą jaunystę Antanas Šaučiūnas ir jo žmona Stasė, Kazys Apšega, Adelė Apšegienė ir daugelis kitų. Negrįžtamai į praeitį nusirito tie neišbrendamo vargo ir priespaudos metai. Neatpažįstamai pasikeitė gimtasis kaimas ir visų darbo žmonių gyvenimas susibūrus į darnią ir vieningą „Vienybės“ kolūkio šeimą. Nors iš pradžių teko įveikti nemažą sunkumą, užgydyti fašistinių okupantų padarytas karo žaizdas, tačiau šiandieną jau nebeatpažinsi prieš dvidešimt metų buvusio kaimo ir jo žmonių.

Jeigu buržuazijos valdymo metais laimingas buvo tas, kuris mokėjo nors pasirašyti, tai šiandieną vis daugiau ir daugiau kolūkiečių vaikų baigia ne tik viduriniąsias mokyklas, bet mokosi ir aukštosiose mokyklose. Pačiame kolūkyje yra septynmetė mokykla. Stebiu aš rytais keliu skubančius į mokyklą vaikučius ir negaliu atsigerėti jų laime — jų tarpe nebėra alkanių, nuplyšusių drabužiais, klumpėtu ir vyžotu. Juos visur lydi linksmas klegesys, laime ir džiaugsmu spindi jų paraudę veidai, skamba sidabrinis juokas.

Didelis turtas seniau buvo dviratis. Gi šiandieną nebe naujiena ir lengva mašina, o motociklų — nesuskaityti. Daugelis kolūkiečių, buvusių bežemių ir pastumdėlių, kaip Juozas Mažeika, Antanas Šaučiūnas ir kt., pasistatė naujus namus, kiekvienoje seklyčioje groja radijas ir t. t.

Sustiprėjo ir visuomeniniai akis. Laukuose gausios bandos visuomeninių gyvulių, saulėje spindi visuomeniniai pastatai, statybų pastoliais kyla vis nauji ir nauji pastatai, statomi pačių kolūkiečių Antano Kačiulio, Stasio Pateko, Povilo Kasmausko ir kt. darbščiomis rankomis.

Džiugiais gamybiniais laimėjimais sutinka Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį kolūkiečiai Jonas Balčiūnas, Povilas Kopūstas, Antanas Kibas, septyniadesimtmetis senukas Aleksas Lapienis — visų neišvardinsi. O kiek šaunų ir darbščių kolūkyje moterų, kaip Stasė Šaučiūnienė, Uršulė Matuzevičiūtė, Pranė Vizbaraitė ir kt.

Gyvulininkystės fermose dirba daug atsidausių ir sąžiningų žmonių: karvių melžėjos Akvilė Žiaunytė, Daina Zubaitė, veršelių augintoja Adelė Apšegienė, jaunoji kiaulių augintoja Irena Paulukaitė.

Visi šie paprastai, kuklūs, darbštūs žmonės — viena darbšti, didelė ir vieninga kolūkinė šeima. Už šviesų, kultūringą ir laimingą gyvenimą jie amžinai bus dėkingi brangiajai Komunistų partijai, Tarybinei vyriausybei.

Bronė Šeštokaite
«Vienybės» kolūkio narys

VISKAS PAPRASTAM DARBO ŽMOGUI

Barauskui, medicinos seseriai M. Žiūraitėi ir kitiems.
Pranas Jurekštas

Mes — laimingiausi pasaulyje

Subačiaus apylinkė

Jų veiduose neišnyks šypsenos

Neatpažįstamai pasikeitė gyvenimas per dvidešimt Tarybų valdžios metų. Ypatingai šiandieną laimingi mūsų mažieji, moksleiviai — jiems priklauso šviesioji ateitis. Dabar ypatinai daug dėmesio skiriama paprastų darbo žmonių sveikatinimui. Jei anksčiau, buržuazinės priespaudos metais, žmogaus sveikatą ir net gyvybę lemdavo litas, tai šiandieną gydymas nemokamas, gydymo įstaigose dirba kvalifikuoti tarybiniai specialistai.

Linksma šiandieną Emilijos Mikėnienės šeimoje. Neišnyksta linksma šypseną, sidabrinis juokas nuo penkiolikmetės Birutės, trylikametės Aldutės, vienuolikmetės Alguko, dešimtmetės Rimanto ir septynmetės Genutės veidų. Nors ir sunkiai buvo susirgusi jų motina, tačiau priešakinio tarybinio medicinos mokslo, gydytojo Petro Eringio nuodėmės rūpinimosi dėka ji vėl sveika, jaukiame šeimos židinyje.

Tikrai su džiugia širdimi šiandieną švenčiame Tarybų valdžios Lietuvoje atkūrimo dvidešimtmetį. Gražiai pražydo tikrosios darbo žmonių laimės žiedas per dvidešimt metų. Nėra abejonės, kad rytoj jis žydės dar gražiau.

Laiminga šiandieną mūsų šeima — vėl visi sveiki, kambaryje neišnyksta kryžtaujantis vaikų juokas. Neseniai jie buvo susirgę, tačiau aš neabejojau, kad mūsų gydytojai padarys viską, kad jie vėl sveiki grįžtų namo. Ir tikrai, gydytojas S. Matulevičius, medicinos seserys B. Petrulienė, G. Budreikienė tikrai nuoširdžiai juos gydė, prižiūrėjo. Už tai aš dėkinga Tarybų valdžiai, motiniškai ačiū tariau ir minėtiems medicinos darbuotojams.

Janina Petrylienė
«Skodinio» kolūkio kolūketė

STALINO KELIU

Dvidešimtmečio korpusai

Vargu ar beatpažintų kupiškėnų, nebuvęs paskutinius 20 metų Kupiškėje, savo gimtąjį miestą. Ir tikrai, nežinintį į praužusį Didįjį Tėvynės karą, per kurį fašistiniai maitvanagai smarkiai apgriovė jau ir taip aplūžusį miestą, šiandien, kur bepažvelgsi, baltuoja puikių modernių pastatų korpusai. Visur užtiksimas pasipuošusias pastolias, beaugančias naujų pastatų sienas. Širdį užlieja pagarba Komunistų partijai, tarybinei Vyriausybei už nuolatinių rūpinimąsi darbo žmogumi, jo rytojumi. Juk statybų tempai metai iš metų įgauna vis platesnį užmojį. Užtenka paminėti tai, kad šiais metais Kupiškio miesto statyboms išskirta lėšų du kartus daugiau negu praėjusiais metais ir beveik trigubai daugiau kaip 1957 metais.

Šiomis dienomis Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio garbei atiduotas eksploatacijai modernus buitinio aptarnavimo taškų kombinatas ir septyniadešimt dviem dienoms anksčiau nustatyto laiko užbaigtas įrengti aštuonių butų gyvenamasis namas su parduotuvėmis. Tai puiki statybinių dovana Tarybų Lietuvos jubiliejui. Sparčiais tempais vyksta trijų aukštų dvylikos butų gyvenamojo namo statyba Tarybų aikštėje, kur bus įrengtas vanden tiekis, kanalizacija ir centralinis apšildymas. Šis namas bus atiduotas eksploatacijai

TSRS Konstitucijos dienos garbei — gruodžio 5 d. Taip pat šiais metais bus užbaigta dešimties tonų į parą pajėgumo kepyklos statyba, kas įgalins žymiai pagerinti darbo žmonių aprūpinimą duonos bei konditerijos gaminiams.

Ten, kur buvo neišbrendami purvynai, išaugo ištisi kvartalai naujų individualinių gyvenamųjų namų. Vien naujais gyvenamaisiais namais apstatytos V. Čkalovo, Komjaunimo, Salomėjos Nėries, P. Cvirkos, Komunarų, P. Štaro, K. Varkalio ir Stuokos-Gucevičiaus gatvės. Be to, nemaža individualinių naujų namų pastatyta J. Greifenbergerio, M. Gorkio, Kalnino, Vytauto, P. Pajarsko ir kitose gatvėse. Visa tai rodo, kad Tarybų valdžios metais žymiai pakilo gyventojų ekonominis-materiالیinis gyvenimo lygis. Juk buržuazinės valdžios metais išskildavomita problema vien dėl žemės kašnelio nusipirkimo individualinei statybai. Tarybų valdžia žemės sklypą individualiniams statytojams išskiria nuosavybėn nemokamai, jau nekalbant apie didžiulę paramą ilgalaikių paskolų suteikimu bei aprūpinimą statybinėmis medžiagomis.

Dabartiniu metu didžiulio užmojo darbai vykdomi silikatinų karbonizuočių blokų fabriko rekonstrukcijai, kurią užbaigus, bus sėkmingai išspręstas sieninių statybos me-

džiagų klausimas iš pigių vietinių išteklių, tai yra iš kalkių ir žvyro, kurių mūsų rajone yra pakankamai. Naudojant šiuos pigius blokus, dar labiau paspartės valstybinė ir individualinė gyvenamųjų namų statyba.

Kalbant apie statybas, negalima užmiršti ir pačių statybinių. Kaip geri, sąžiningi darbininkai žinomi Antanas Baltakis, betonuotojai Villius Ridikas, Petras Narkevičius, mūrininkė Irena Kalvelytė, stalius Vytautas Petrulis ir kt., kovojantieji už komunistinio darbo brigados vardą.

Minint Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį, statybinių darbuotojų didžiulioji savo pasiektais laimėjimais gimtajame Kupiškio mieste, didžiulioji naujais dvidešimtmečio korpusais.

Vytautas Serapinas
Rajono statybos-remonto
kontoros viršininkas

Kasmet vis daugiau ir daugiau agronomų, zootechnikų, inžinierių, mechanikų dirba respublikos kolėkiuose, tarybiniuose akiuose ir MMS. Dabar Lietuvos žemės ūkyje dirba apie 11 tūkstančių specialistų. Jų skaičius per 20 Tarybų valdžios metų respublikoje padidėjo 18 kartų.

audinių gamyba Lietuvoje padidės 8 kartus, o trikotažo dirbinių — 27 kartus. Iš audinių, įmonių pagamintų per vieną dieną, bus galima aprengti 10—15 tūkstančių žmonių. Dvigubai daugiau bus gaminama avalynės.

Dvylikoje aukštųjų mokyklų, technikuose ir kitose specialiose vidurinėse mokyklose mokosi jaunuolių ir merginų 7 kartus daugiau, negu buržuazijai valdant Lietuvą.

Buržuazijai viešpataujant, visoje Lietuvoje buvo 69 gimnazijos, 1 vidurinė mokykla ir 24 progimnazijos. Dabar respublikoje veikia 440 vidurinių mokyklų, dvi neakivaizdinės vidurinės mokyklos, 211 darbininkų bei kaimo jaunimo mokyklų ir daugiau kaip 900 septynmečių mokyklų.

Per 20 Tarybų valdžios metų masinių bibliotekų skaičius nuo 200 padidėjo iki 2.650. Jų knygų fondas pagausėjo 20 kartų, o skaitytojų skaičius — nuo 14 tūkstančių iki 614 tūkstančių.

Kauno muzikinis teatras. Čia 1940 metų liepos mėnesio dienomis vyko istoriniai Liaudies Seimo posėdžiai, kuriuose buvo priimta deklaracija apie Lietuvos įstojimą į broliškų tarybinių tautų šeimą.

M. Ogajaus
(ELTOS) nuotr.

Redaktorius S. Zauka

DVIDEŠIMTMEČI sutinkant

Didelį autoritetą ir pagarbą pelnę daugelis žemės ūkio specialistų. Jonavos rajono „Gintaro“ kolakio agronomė Socialistinio Darbo Didvyrė S. Vitkauskaitė, Vilkių rajono Černiachovskio vardo kolakio zootechnikė TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatė K. Jakentaitė ir kiti kaimo specialistai pagarsėjo toli už mūsų respublikos ribų.

Vis daugiau specialistų eina dirbti betarpiškai gamybon, vadovaudami laukininkystės bri-

gadoms, gyvulių fermos. Siekiama, kad artimiausiais metais kolėkių ir tarybinių ūkių fermoms ir brigadoms vadovautų vien agronomai, zootechnikai ir kiti specialistai.

Dabar dviejose aukštosiose žemės ūkio mokyklose ir 36 žemės ūkio technikuose mokosi daugiau kaip 15 tūkstančių basimų specialistų. Per septynmetį respublikoje numatoma paruošti dešimtis tūkstančių kvalifikuotų agronomų, zootechnikų, veterinarijos darbuotojų, mechanikų.

Prisiminus nueitą kovų kelią

Oriolas... Aleksiejevka... kai mas Litva... Tai tos neužmiršamos vietos, kur Lietuviškosios divizijos kariai sudavė skaudžius smūgius fašistiniams grobikams ir kur vietos gyventojai mus sutiko su džiaugsmo asaromis akyse. Nemaža žiaurių, įnirtinų mūsų atlaikė mūsų kariai su priešų Didžiojo Tėvynės karo metais, o ir patys grobikai pajuto, ką reiškia tarybinių karių pasiryžimas apginti savo Tėvynės laisvę, nepriklausomybę. Apdaužyta vokiečių fašistų karo mašina riedėjo atgal į vakarus.

Nelengvas buvo mūsų kovų ir pergalių kelias, kol pasiekėme gimtąjį Lietuvos kraštą. O netrukus išvydome Kupiškį, Šimonių, triuškinome priešą prie Liepojos.

Ir dabar, nors po karo praėjo daugiau kaip 15 metų, prieš akis iškyla vadovaujantieji draugai pulkininkas Pranas Petronis, majoras Stasys Gaidimaukas, politinio skyriaus viršininkai Motiejus Šumauskas,

generolas Jonas Macijauskas, kovos draugai viršila Edvardas Žalnierius, Levinas, Kacenbergas ir daug kitų. Tiesa, ne vienas kupiškėnas žuvo įnirtingose kautynėse su priešais už gimtosios žemės išvadavimą, bet tuo skaudžiau širdyje darosi, kad Edvardas Žalnierius, praėjęs fronto ugnį, vėliau žuvo nuo buržuazinių nacionalistų rankos.

Kaip ir visa tarybinė šalis, Lietuva užgrydė fašistinių okupantų padarytas žaizdas, dar tvirčiau atsistojo ant kovų broliškų tarybinių respublikų šeimėje.

Štai kodėl dabar, minint Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį, norisi pasakyti tiems, kurie žvangina ginklais prieš Tarybų šalį:

— Prisiminkite praeito karo pamokas ir tai, kuo jis baigėsi!

Juozas Laučius
Rajono statybos-remonto
kontoros elektrikas

SKAIČIAI IR FAKTAI

15—16 milijonų litų gryno pelno — tiek kasmet prisiplėsdavo užsienio kapitalistai, kurie šeimininkavo buržuazinės Lietuvos pramonėje.

1940 metais Lietuvoje buvo 7 pramonės įmonės, kuriose dirbo po 500 ir daugiau darbininkų. 1959 metais tokių įmonių jau buvo 75.

Per 20 metų darbininkų skaičius statybinių medžiagų pramonės įmonėse padidėjo 10 kartų, siuvimo pramonėje — 7 kartus, odos-kailių ir avalynės pramonėje — 6 kartus ir tekstilės pramonėje — 5 kartus.

Dabar respublikoje išeina 64 žurnalai ir 134 laikraščiai. Jų metinis tiražas yra daugiau kaip 224 milijonai egzempliorių. O prieš 20 metų Lietuvoje teėjo 24 žurnalai ir 18 laikraščių, kurių metinis tiražas nesiekė ir dviejų milijonų egzempliorių.

Per 16 taikaus gyvenimo metų Tarybų Lietuvoje pastatyta daugiau kaip 100 stambių pramonės įmonių, trigubai išaugo darbininkų klasė.

Elektros energijos respublikoje dabar gaminama 12 kar-

tų daugiau, negu prieš karą. Sudaryta vieninga respublikos energetikos sistema. Iki 1964 metų Lietuvos kaimas bus ištisai elektrifikuotas.

Popieriaus bei medžio apdirbimo pramonė dabar sukaudoja elektros energijos daugiau, negu jos gamino visos Lietuvos elektrinės 1940 metais.

Senų įmonių atkūrimas ir išplėtimas, naujų gamyklų bei fabriko statyba ir jų paleidimas, jų aprūpinimas nauja technika ir gamybos elektrifikavimas įgalino pakelti darbo našumą daugiau kaip 2,2 karto. Mašinų gamyba ir metalo apdirbimas respublikoje per 20 metų padidėjo 65 kartus, kuro pramonės produkcijos gamyba — 22 kartus, popieriaus ir medžio apdirbimo pramonės — 5 kartus, statybinių medžiagų pramonės — 26 kartus, lengvosios pramonės — 11 kartų ir maisto pramonės produkcija — 6 kartus.

Per septynmetį bus pastatyta 70 naujų įmonių. Tai reiškia, kad beveik kas mėnesį stos į rikiuotę naujas fabrikas ar gamykla.

Septynmečio pabaigoje respublikos pramonė kas 20 dienų gamins tiek produkcijos, kiek Lietuva pagamino per visus 1940 metus.

1965 metais Lietuvoje kiekvienam gyventojui bus gaminama vidutiniškai po tris metrus vilninių audinių. Palyginti su prieškariniu laikotarpiu,

STALINO
KELIU

4 psl. 1960 m. liepos 21 d.